

KRUNOSLAV KIĆO SLABINAC U HRVATSKOM POP-PANTEONU

Krunoslav Kićo Slabinac, poput nekih drugih prvaka iz svijeta glazbe Mate Došena, Drage Britvića, Darka Glavana, Vjeke Đidija Šuteja, Dina Dvornika ili njegova sugrađanina Branka Mihaljevića, nažalost je požurio ne čekajući da mu struka svoje najvažnije priznanje dodijeli za života. Životni Porin stiže mu posthumno.

Šezdesete - rock 'n' roll

Negdje sam tih dana tužnog oproštaja pročitao: veliki hrvatski zabavljač. Netko je rekao: veliki estradni umjetnik. Meni se čini ispravnije: istinski umjetnik estrade. Kakogod, oduvijek je slovio kao svestran. Svi koji su ga dobro poznavali, pa i puki ljubitelji zabavne glazbe, rekli bi da je pored toga što je važio za vrhunskog pjevača, što je imao dara za ples, sjajno pričao šale i anegdote, glumio, imitirao, da je pored svega toga znao napisati i dobru pjesmu. Dapače, neke od najvećih hitova hrvatske i tada jugoslavenske zabavne glazbe. I to glazbu i tekstove. *Plavuša*, *Zbog jedne divne crne žene*, *Tri slatke riječi*, velike su uspješnice 1960-ih i 1970-ih. A kad je pjevao – da se vratimo na početak – pjevao je sve što god poželiš: od rock 'n' rolla, šlagera, popa, folklornih napjeva (slavonskih prije svega), starogradskih do opereta (tako je i počeo: u dječjim operetama!) i opernih arija. Njegov moćni bariton tenorskih doseg mogao je zaista sve, ali ono što se bilježi kao njegov pravi početak, drugo rođenje - rođenje Krunoslava Kiće Slabinca kao glazbenika - jest slika dječaka s gitarom! Dogodilo se to daleke 1959: s Elvisom Presleyem, Billom Haleyem, Chuckom Berryjem, Little Richardom, Fatsom Dominom i Eddyjem Cochranom kao akušerima. Meni je to prilično logično. Istina je da je on od najmanjih nogu u ambijentu svog susjedstva u osječkoj Reisnerovoj, u “folksdojčerskom firtlu”, bio vezan za tamburu. Reklo bi se da mu je zvuk tambura u krvi. Muzikalni su bili Slabinci, Kićini roditelji. Daljnji preci, nekada su bili i Schwacher; u svojoj krvi imali su njemačkih, poljsko-židovskih, slovenskih i mađarskih zrnaca (po mami Čaloš). Ali, jedno je što nosiš u genima i što će ti se otvoriti kad god pokucaš (Kićo će to, znamo, u jednom trenutku i učiniti), a drugo je kad te nešto pogodi, ponese i odvede pred publiku, kad nad time zapravo nemaš nikakvu vlast. Takva je bila magnetska pojava Elvise, njegova glasa, njegove gitare. Tada se Kićo rodio kao glazbenik. U početku u duetu s gitaristom mentorom Vladom Balenom – Kićo kao Elvis, a Balen kao njegov Scotty Moore – a onda Kon Tiki, Tornado i konačno Dinamiti,

uvijek sa sidekickom, gitarističkim virtuozom i primašem Antunom Nikolićem Tucom. Rock 'n' roll je zavladao generacijom osječkih babyboomera.

Pa ipak uloga roкера u nastavku njegove karijere ostat će kao kuriozum zanimljiv tek za povremeno predstavljanje onog univerzalnog u biografiji jedne istinske zabavnoglazbene zvijezde. Tako će ga bosanskohercegovački i slovenski glumac i redatelj (i nekad roker), popularni Branko Đurić Đuro angažirati u svom filmu iz 2011. *Traktor, ljubav i rock 'n' roll (Traktor, ljubezen in rock 'n' roll)*, u roli namjenjenoj Chucku Berryju (!), u filmu u kojem je Kruno na kraju odigrao ulogu šefa lokalne kapele. U mojim pak sjećanjima njegova personifikacija primordijalnog roкера imat će važno mjesto. Prvi susret s Kićom, s kojim sam poslije dijelio poslovne, ali i neke dragocjene predjugotonske trenutke, dogodio se u prilično neobičnom ambijentu. Dinamiti su krajem 1965., početkom 1966., već ozbiljno zarađivali svoj estradni kruh kao bend putujućeg osječkog cirkus-variijetea Colorado kojeg je vodio hrvatski Barnum, neopjevani junak grada na Dravi, Braco Mikulecky. Ono što me u tom sastavu odličnih instrumentalista fasciniralo bio je glas koji je - nevjerojatno: pa to je Elvis! – pjevao “Well, that’s all right, mama, that’s all right with you”... U večernjoj predstavi, eto tragom Elvise, koji kao da se inkognito pojavio pod šatrom popularnog variijetea (da se razumijemo i pukovnik Parker vodio je budućeg kralja rock 'n' rolla vašarima američkog Juga), prvi sam put sreo bend koji će dokraja 60-ih ponijeti glas jednog od ponajboljih ex-yu sastava (ubrzo zahvaljujući i u drugom velikanu rocka – Adolfu Dadi Topiću): VIS Dinamiti. Samo par godina poslije s Kićom sam prokomentirao dane kada su zbog malo rock 'n' rolla prodali dušu cirkusu. Naime, došavši u Zagreb s *Plavušom* - tada još lokalnim radijskim hitom - postao je redovni gost ondašnjeg omladinskog kluba Josip Kulušić (kao proteže svog lancmana, sjajnog trombonista i skladatelja Ivana Kelemena), potom i član glazbenog tima avangardnog pop lista Pop Expressa, zajedno s Josipom Lisac, Alenkom Pinterič, grupom Hej, novim Dinamitima (dakle s Dadom Topićem) i grupom Mi. Uz *Plavušu* pjevao je repertoar tada nezaobilaznog Toma Jonesa - pjevača čija je pojava u jednom trenutku zabrinula i samog Kralja – repertoar preuzet iz Atlantic-Stax kataloga. Nemojte sumnjati, kad je htio bio je utjelovljenje “velškog tigra”: *Keep On Running, Don't Fight It* ili *Yesterday* zvučali su kao savršene izvedbe Jonesovih snimaka s *13 Smash Hits*.

Sedamdesete – osamdesete: pop pjevač i kralj bećarca

Odonda, stvari su se odvijale ubrzano. Telegrafski: poslije zlatne *Plavuše*, sada na

Jugotonovu singlu, snimit će zamalo zlatnu Golobovu *Vjenčanja neće biti*; vrućeg ljeta 1970. Montenova i Arnautalićeva *U dugim noćima* bit će nagrađena na Beogradskom proleću, a onda *Više nećeš biti moja* Aleksandra Koraća eksplodirat će iste godine na Opatije 70, na singlu zajedno s Runjićevim i Zuppinim vehementnim Cvijetom čežnje sa Splita 70! Sljedećeg proljeća Krajačevom i Golobovom *Tvoj dječak je tužan* predstavljat će bivšu državu na Eurosongu u Dublinu. U nastavku na Pesmi leta nastupit će s vlastitom *Tri slatke riječi*. Objavljenom u ljeto iste godine. (na strani B bio je Runjićev i Zuppin po žiriju prvonagrađeni splitski *Lamento*) doći će na prag dvostrukog zlata! U travnju 1972. Jugoton plasira Kićinu novu autorsku: *Zbog jedne divne crne žene*. Postat će to još jedan njegov evergrin: ostvarit će rekordnu žetvu s preko 200 000 primjeraka! *Tužna je, Anuška* bila je hit Zdravka Korpara s Kićina debitantskog LP-ja (1972.). Između Kabiljovih opatijskih nagrađivanih *Poljubi me za sretan put* (Opatija 73) i *Dan koji se pamti* (s tekstem Ivica Kasumovića - Opatija 78) našla se njegova uspješnica u suradnji Arsenom Dedićem *Da sam tvoje riječi slušao, majko* (1974). Bilo je to nekako u vrijeme kada se najprije s jednim EP-jem (s prvim *Bećarcem*) a onda i klasičnim singlom odazvao zovu tambura (*Kad čujem tambure*), otada živeći s Tucom i Bećarima (uskoro će dobiti pridjev “slavonski”) jedan paralelni estradni život.

Sedamdesete godine prošlog stoljeća, godine Slabinčeva uspona, bile su dakle godine u kojima je u jednom trenutku u muškoj konkurenciji dijelio sam estradni vrh s mitskim suparnikom Mišom Kovačem, pa Mikijem Jevremovićem, Đorđem Marjanovićem i uskoro Zdravkom Čolićem i Oliverom Dragojevićem. No, između festivalskih uspjeha i tiražnih ploča redat će se turneje po SSSR-u, SAD-u, Australiji; s Kabiljom je 1977. bio pobjednik na međunarodnom natjecanju u Tel Avivu: otpjevao je opatijsku *Poljubi me za sretan put* kao *Give Me A Goodbye-kiss*. Vrlo tražen kao pjevač i zabavljač često će ostavljati domaću publiku uskraćenom za njegovu ulogu rođenog šoumena.

Tisuću devetsto osamdesete će najaviti s *Dobra večer*, autorskim šou-programom Televizije Zagreb. Ciklus od četiri epizode prodan skandinavskim zemljama nije nastavljen, ali je pokazao - kako će reći u jednom intervjuu zagrebačkom novinaru Zvonku Kovačiću - “kao scenarist, voditelj, domaćin i šoumen” svu raznovrsnost Kićina talenta. Osamdesete će nastaviti na nekoliko kolosijeka. Njegov folklorni put otkrit će ga 1983. i kao Djeda Mraza: *Christmas With Kićo (Svim na zemlji mir veselje)*. Riječ je o američkom izdanju, kompilaciji božićnih pjesama, objavljenom dvije godine prije na poticaj Hrvatske bratske zajednice koje će preplivavši ocean postati jedno od najnakladnijih izdanja kod nas.

Međutim dekadu će diskografski započeti - a onda je i presjeći - s dva albuma *Rock And Roll* (1980.) i *Rock And Roll 2* (1985.), s ukupno dvadeset klasika - od *Rock Around The Clock* do *Summertime Bluesa* - kao posvetu glazbi u kojoj je jednom na početku vidio svoju budućnost. Tijekom desetljeća nanizat će ukupno deset LP-ja. Slijedeći “zlatne ploče” iz sedamdesetih s Tucom Nikolićem i Slavonskim bećarima *Hej, bećari* (1975.) i *Seoska sam lola* (1979.), snimit će jednako uspješne: *Svatovac* (1983.) i *Oj, garava, garava* (1987.), a pop i zabavne idiome tražit će u suradnjama s Dabijem Lukačem, Matom Došenom, Đorđem Novkovićem i Hrvojem Hegedušićem na albumima *Dok sanjaš* (1984.) i *Stani suzo* (1985.), ponovno s Hegom u remakeovima svojih najvećih uspješnica na longlejki sugestivna naslova *Da l se sjećaš* (1986.), s Andrejom Bašom na LP-ju *Tiho, tiho uspomeno* (1988.) i konačno na albumu za djecu sa zborom Bim Bam Bom, *Stop za bajke* (1989.).

Naravno, u radnom i kreativnom itinereru Kiće Slabinca - pop pjevača, ostat će na prvom mjestu festivali, a kao “naturaliziranom Zagrepčancu”, prije svih - Zagrebfest. Pa ipak osvojiti će ga tek 1983. sa skladbom Davora Jašeka *Kako naći pravi put*, dakle punih trinaest godina od prvog nastupa, a onda dvaput za redom 1986. i 1987. s *Ne mogu više bez tebe* Tonyja Glowatzkoga i Jasminke Holt te s vlastitom *Nije mi bilo suđeno* (na stihove Maje Perfiljeve) - sve prema glasovima publike. Splitski festival na kojem se stjecajem okolnosti - po preporuci Nikice Kalogjere - pojavio već 1969., osvojiti će šesnaest godina poslije: Zlatni grb grada Splita, prvu nagradu publike, sa *Serenadom* Andreja Baše primit će na pozornici zajedno s njegovim Sedmicama 1985. Na sarajevskom Vašem šlageru sezone, na kojem je također više puta nastupio, bit će treći 1988. s pjesmom Dalibora Paulika i Maje Perfiljeve *Tiho, tiho uspomeno*, a iste godine u Skoplju šampion je Makfesta pjevajući *Ne vrakaj se, ne budi me* Petra Lukića i M. Miševe, a naredne je vicešampion s *Letaj mi letaj, gulabe* Petra Georgiva Kalice. Obje je naravno otpjevao na makedonskom. Osamdesete će zaključiti nastupom na splitskom festival s Hegedušićevom *Nek se toči staro vino*, pjevajući uz to na večeri Splitskih bisera – izboru najvećih uspjeha splitskih festivala - *Proplakat će zora*, Mihaljinca, Britvića i svog “vječnog rivala” Miše Kovača.

Devedesete – dvijetisućite: diskografska i životna inventura

Među njegovih dvadesetak studijskih albuma (21), sedam će biti izravno ili posredno nadahnute slavonskim folklorom; oni noviji, iz 1990-ih, s novoskladanim pjesmama, od kojih će neke postati svojevrsne ravničarske himne. Za tri, možda najveće, napisao je glazbu: *Duša Slavonska*, *Baranje se ne bi odrekao* (na stihove Terezije Bogonar) i *Inati se*,

Slavonijo (rime Duška Gruborovića), a četvrta *Slavonijo, ja sam tvoje dijete* pjesma je podravskog barda Vladimira Smiljanića. Orfej će mu pak 1993. objaviti CD *Daj još jempu zapopevaj* (prema “krapinskoj” uspješnici Tonyja Glowatzkoga i Margit Antauer iz 1987.), nešto kao spomenar kajkavskim popevkama. Od 1977., šesnaest puta je sudjelovao na krapinskom festivalu, a pamti se kako je dvije godine za redom 1983. i 1984. sa skladbama Vilibalda Čakleca i Miše Doležala *Teku dani, teku cajti* i *Zagorja sin* osvajao najviša priznanja. Slično i na požeškim Zlatnim žicama Slavonije gdje je, pored već spomenutih, publiku dizao na noge s vlastitom *Ako zora ne svane* (na stihove Ivana Novačkog) i *Budi sretna, Slavonijo* Šime Jovanovca.

Zanimljivo, pokraj čitave serije “best of” izdanja - od onog najranijeg iz 1974. jednostavno predstavljenog kao *Krunoslav Slabinac* (koje je i dizajnom podsjećalo na *Zlatnu ploču* najvećeg mu uzora Elvisa Presleya), preko *Sve najbolje* iz 1995, *Rock 'N' Roll ABC* iz 1999., *Zlatne kolekcije* iz 2006. i *Platinum Collection* iz 2007, *Najljepših ljubavnih pjesama* iz 2010. te trostrukog CD-boxa *50 originalnih pjesama* (2015.) - kao posljednje diskografsko izdanje ostat će zabilježen izbor njegovih splitskih uspješnica objavljen 2017: *Cvijet čežnje – Kićo Dalmaciji*. Bilo je to povodom povratničkog nastupa na festival s kojim je 1969. i započeo svoju profesionalnu karijeru. Čini se da je time vratio dug dalmatinskoj pjesmarici, jer legenda kaže da su prve dvije pjesme koje je naučio još kao dijete bile upravo dalmatinske. Susjedstvo u njegovom osječkom kvartu bilo je po onoj prisposobi o dođošima u vlakovima bez voznog reda naseljeno Dalmošima na jeftino (ot)kupljenim ognjištima tada mnogih iseljenih folksdojčera.

Ipak nenadmašni kralj bećarca, ekskluzivno čest gost putujućeg festivala tradicijske pjesme, dugovječnog, popularnog projekta Hrvatske radiotelevizije, njezina urednika i voditelja Branka Uvodića *Lijepom našom*, u tom šou programu po njegovoj mjeri, 5. ožujka 2020. u Slavonskom Brodu, oprostio se od svoje brojne publike dojmljivom izvedbom *Inati se Slavonijo* i posebno nadahnutim *bećaracem* s konačnm codom: *što smo znali to smo otpjevali*.

Na kraju, kojim god epitetima ga obasipali: veliki zabavljač (on bi rekao: “entertainer, to u svijetu nešto znači!”), estradni umjetnik, umjetnik estrade, Krunoslav Kićo Slabinac je ipak prije svega veliki pjevač koji, različito od mnogih mu takmaca, uspjeh uvelike zahvaljuje i vlastitom autorskom daru. Za njega su pisali i Runjić i Novković, Kabiljo i Hegedušić, Mihaljević i Sabol, Britvić i Perfiljeva, Dedić, Monteno, Arnautalić, Korać...ali opet u toj zvučnoj kajdanki - čiji je trag neizbrisiv i bez sumnje ravan

pjesmaricama drugih velikana s kojima dijeli imaginarnu “kuću slavnih” - kao da se najbolje čuju njegove probrane note. I one narodne, tradicijske. Note koje su živjele u njemu, i dolazile iz njega.

Ljubio je i volio biti ljubljjen, kao što pjesma kaže, ne uvijek sretan. Ponekad težak, kompliciran, istovremeno jednostavan i veseo, mogao je lako rastužiti i oraspoložiti. Mogao je mijenjati ljude. Pjesmom i glasom zapravo sve je mogao.

Krunoslav Kićo Slabinac rođen je 28.ožujka 1944. u Osijeku. Preminuo je 13. studenog 2020. u Zagrebu ne oporavivši se od komplikacija nastalih u višemjesečnom liječenju koronarne bolesti. Bio je saborski zastupnik od 1995. do 1999. kao član HDZ-a.

U zamišljenom hrvatskom pop-panteonu odavna ga čeka mjesto za one najistaknutije, a najveći muzej općega tipa u Hrvatskoj, osječki Muzej Slavonije, otkriva nam ambiciju da svom slavnom sugrađaninu posveti stalni postav. Jedan od prvih eksponata mogao bi biti ovaj “životni Porin” kojeg mu posthumno dodjeljuje hrvatska glazbena zajednica.

SINIŠA ŠKARICA